

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра права Європейського Союзу

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма/спеціалізація – «Міжнародне право»

Статус дисципліни – вибіркова

Рік набору – 2017

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право» спеціалізації «Міжнародне право» міжнародно-правового факультету. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2020. 20 с.

Розробник

Щокін Юрій Вадимович – доцент кафедри права Європейського Союзу, доктор юридичних наук, доцент

Гарант освітньої програми

Комарова Тетяна В'ячеславівна – доцентка кафедри права Європейського Союзу, докторка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного права
(протокол № 3 від 7 листопада 2017 р.)

Зміни та доповнення затверджено на засіданні кафедри
Права Європейського Союзу
(протокол № 1 від 1 вересня 2020 р.)

Завідувач кафедри

Яковюк Іван Васильович

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	7
4. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	11
5. Теми лекційних і практичних занять.....	12
5.1. Теми лекційних занять.....	12
5.2. Теми практичних занять.....	13
6. Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання	13
7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальності 293 «Міжнародне право» галузі знань 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 5	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право» Спеціалізація – «Міжнародне право» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Вибіркова	Вибіркова
Модулів – 3		Рік підготовки:	Рік підготовки:
Загальна кількість годин - 150		5-8 семестр	5-8 семестр
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2-4, самостійної роботи студента - 6-8.		Лекції	Лекції
		32 год.	4 год.
		Практичні заняття	Практичні заняття
		32 год.	8 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		86 год.	138 год.
		Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань іспит	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань іспит

Мета навчальної дисципліни – формування цілісної системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти в специфічному сегменті юридичної практики взаємодії міжнародних правопорядків, що утворюються в межах міжнародних міждержавних організацій (ММУО) із національними правовими системами держав-членів цих ММУО та третіх держав, застосування статутних документів ММУО, національного законодавства України.

Завдання:

отримання інформації щодо основних напрямів діяльності найбільш впливових міжнародних організацій (ООН, спеціалізованих установ ООН, Світової організації торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Ради Європи, Ліги арабських держав, Африканського союзу, Організації ісламського

співробітництва);

здобуття навичок правильного застосування статутних документів міжнародних організацій та резолюцій, виданих їх головними органами;

здобуття навичок правильного визначення підстав міжнародно-правової відповідальності міжнародних організацій, форм відшкодування збитків, завданих їх правомірною і неправомірною діяльністю.

Пререквізити: «Теорія міжнародного права», «Історія міжнародного права», «Міжнародне публічне право» «Міжнародне приватне право».

Кореквізити: «Право міжнародної відповідальності», «Основи геополітики».

Постреквізити: «Право Європейського Союзу», «Європейський Союз в міжнародних відносинах», «Право міжнародної безпеки».

Мова навчання – українська.

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН 1. Демонструвати знання й розуміння сучасних правових доктрин, категорій і принципів права міжнародних організацій.

РН 2. Аналізувати вплив історичних подій на майбутнє права міжнародних організацій.

РН 3. Визначати сутність та структуру системи права міжнародних організацій, його зв'язки з національними правовими системами держав-членів відповідних ММУО.

РН 4. Характеризувати критерії, що висуваються для держав, які бажають стати членами ООН, НАТО, ОБСЄ, РЄ, СНД та давати висновки щодо готовності конкретної держави до приєднання.

РН 5. Демонструвати розуміння міжнародної правосуб'єктності ММУО.

РН 6. Визначати правовий статус та функції головних органів ООН, спеціалізованих установ ООН, Світової організації торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, РЄ, ЛАД, АС, ОІС, АСЕАН, ОАД та розмежовувати їх повноваження.

РН 7. Аналізувати засоби тлумачення ММУО.

РН 8. Надавати правову оцінку стану міжнародних правовідносин України з ООН, спеціалізованими установами ООН, Світовою організацією торгівлі, СНД, НАТО, ОБСЄ, Радою Європи, Лігою арабських держав, Африканським союзом, Організацією ісламського співробітництва.

РН 9. Надавати консультації щодо можливості застосування статутів ММУО і резолюцій їх головних органів у правозастосовчій практиці України.

РН10. Визначати засоби розв'язання спорів за участю ММУО.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Міжнародне право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 6. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

Спеціальних компетентностей:

СК 3. Знання і розуміння процесів впливу міжнародного права на функціонування міжнародного співтовариства, взаємодії норм міжнародного права з іншими нормативними міжнародними системами.

СК 6. Здатність визначати поняття суб'єкта міжнародного права, а також особливості міжнародної правосуб'єктності окремих категорій суб'єктів міжнародного права.

СК 8. Здатність тлумачити міжнародно-правові звичаї, міжнародні договори, односторонні міжнародно-правові акти держав, резолюції міжнародних міжурядових організацій та міжнародних міжурядових конференцій.

СК 9. Здатність виявляти проблеми і працювати в основних сферах взаємодії міжнародного і національного права.

СК 10. Знання механізму застосування інституту міжнародно-правової відповідальності.

СК 12. Знання міжнародних судових органів як мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

СК 13. Знання і розуміння історії, природи та правового статусу Європейського Союзу.

СК 16. Здатність аналізувати діяльність інституційних й конвенційних органів та механізмів захисту прав людини у міжнародному правопорядку.

СК 17. Здатність визначати механізми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю.

СК 18. Здатність здійснювати аналіз механізмів підтримання міжнародного миру і безпеки на універсальному і регіональному рівнях.

СК 23. Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, розробляти міжнародно-правову позицію в інтересах держави.

Програмних результатів навчання:

ПРН 4. Демонструвати знання джерел міжнародного права як результату процесу міжнародної правотворчості.

ПРН 6. Здійснювати аналіз законодавства України на відповідність нормам міжнародного права.

ПРН 14. Характеризувати системи універсальних та регіональних міжнародних механізмів захисту прав людини.

ПРН 17. Інтерпретувати механізми міжнародно-правового співробітництва Європейського Союзу з третіми країнами, у тому числі з Україною.

ПРН 19. Аналізувати й оцінювати обставини справи, кваліфікувати правовідносини.

ПРН 21. Визначати межі правосуб'єктності юридичних і фізичних осіб, об'єднань, громадських організацій у конкретних правовідносинах.

ПРН 23. Демонструвати здатність до праці в міжнародно-правовому

контексті.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій

Тема 1. Міжнародна міждержавна організація як суб'єкт міжнародного публічного права

Перші міждержавні організації. Ліга Націй. Розвиток міжнародних організацій після Другої світової війни.

Поняття міжнародної міждержавної організації. Ознаки міжнародної міждержавної організації. “Право міжнародних організацій” як галузь міжнародного права. “Право міжнародних організацій” як наука міжнародного права.

Класифікація міжнародних організацій.

Порядок утворення міжнародних міждержавних організацій. Порядок припинення існування міжнародних міждержавних організацій.

Членство в міжнародних міждержавних організаціях.

Особливості тлумачення статутів міжнародних міждержавних організацій (конституційна та договірні теорії тлумачення, концепція “іманентної” компетенції та компетенція, “що припускається”).

Міжнародна правосуб'єктність міжнародних міждержавних організацій. Роль Міжнародного Суду у визнанні та визначенні міжнародної правосуб'єктності міжнародних міждержавних організацій. Консультативний висновок Міжнародного суду ООН від 11.03.1949 р. Юридичні підстави та зміст міжнародної правосуб'єктності міжнародних міждержавних організацій. Відмінності міжнародної правосуб'єктності держав і міжнародних організацій.

Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міждержавних організаціях

Поняття внутрішньоорганізаційного механізму міжнародних міждержавних організацій. Класифікація та принципи формування органів міжнародних міждержавних організацій.

Методи прийняття рішень у рамках міжнародних міждержавних організацій (одноголосність, прийняття рішення більшістю голосів, “зважене” голосування, консенсус).

Участь міжнародної міждержавної організації в міжнародній нормотворчості. Способи участі міжнародної організації в міжнародній нормотворчості. Питання про так зване “внутрішнє” і “зовнішнє” право міжнародних організацій.

Поняття, предмет регулювання та юридична природа “внутрішнього” права міжнародних організацій.

Персонал міжнародних міжурядових організацій. Правове регулювання його статусу. Принципи підбору персоналу. Прийом та звільнення.

Тема 3. Дипломатичне право міжнародних міжурядових організацій

Поняття, особливості відносин та джерела міжнародно-правового регулювання дипломатичного права міжнародних міжурядових організацій.

Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх персоналу. Обсяг і зміст привілеїв та імунітетів міжнародних організацій та їх персоналу.

Постійні представництва держав у міжнародних міжурядових організаціях: функції, порядок заснування, привілеї та імунітети.

Делегації в органах міжнародних міжурядових організацій і на міжнародних міжурядових конференціях.

Спостерігачі в міжнародних міжурядових організаціях.

Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій

Специфіка та юридичні підстави відповідальності міжнародних міжурядових організацій.

Діяльність Комісії міжнародного права ООН щодо питання про міжнародно-правову відповідальність міжнародних міжурядових організацій. Форми відшкодування шкоди (реституція, компенсація, сатисфакція, відсотки).

Об'єктивна (абсолютна) відповідальність міжнародних міжурядових організацій.

Тема 5. Міжнародні неурядові організації

Особливості міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій.

Консультативний статус міжнародних неурядових організацій в ООН.

Роль міжнародних неурядових організацій у формуванні норм сучасного міжнародного права та їх застосуванні.

Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру

Тема 6. Організація Об'єднаних Націй

Статут ООН. Цілі і принципи ООН. Підтримання міжнародного миру і безпеки як головна мета ООН. Членство в ООН. Первісні члени ООН. Умови і порядок прийому в члени ООН. Членство в ООН України і Білорусі.

Зміни Статуту ООН. Порядок прийняття і набуття чинності поправок до Статуту ООН. Спроби фактичного перегляду Статуту в практиці ООН.

Місце і роль ООН у сучасному світі. Пропозиції щодо реформування ООН.

Органи ООН. Система органів ООН. Головні та допоміжні органи.

Генеральна Асамблея.

Рада Безпеки.

Економічна і Соціальна Рада.

Міжнародний Суд.

Секретаріат ООН.

Рада з опіки.

Тема 7. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН

Загальна характеристика спеціалізованих установ ООН. Поняття спеціалізованих установ ООН. Положення Статуту про спеціалізовані установи ООН. Правовий зв'язок спеціалізованих установ з ООН.

Спеціалізовані установи ООН, що забезпечують міжнародне співробітництво економічного, соціального, культурного і гуманітарного характеру: Міжнародна організація праці (МОП), Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ), Продовольча і сільськогосподарська організація Об'єднаних Націй (ФАО), Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО).

МАГАТЕ.

Тема 8. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру

Система основних універсальних міжнародних організацій, що забезпечують співробітництво держав у регулюванні міжнародної торгівлі (СОТ), світового валютно-фінансового порядку (МВФ) і фінансуванні національного економічного розвитку (СБ – МБРР, МФК, МАР).

Світова організація торгівлі (СОТ). Історія створення СОТ. ГАТТ 1947р. Марракешська угода про створення СОТ 1994 р. Сфера діяльності і функції СОТ. Структура СОТ. Органи СОТ. Система вирішення суперечок між державами – членами СОТ.

Міжнародний валютний фонд (МВФ) і Світовий банк (СБ): структура, функції, порядок прийняття та юридична сила рішень. Група Світового банку.

Регіональні міжнародні економічні організації.

ОЄСР. Структура. Функції. Основні напрями діяльності.

Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації

Тема 9. Рада Європи

Створення Ради Європи. Статут Ради Європи 1949 р.

Цілі Ради Європи. Значення Ради Європи в політико-правовому об'єднанні Європи.

Головні органи РЄ. Комітет міністрів. Парламентська Асамблея. Європейський суд з прав людини. Венеціанська комісія. Юридична сила рішень цих органів. Система спеціальних (контрольних) органів РЄ.

Тема 10. Євроатлантичні міжнародні системи колективної безпеки

Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ): засновчі документи, основні цілі і принципи. Юридична природа ОБСЄ.

Структура органів ОБСЄ: загальна характеристика.

Нарада голів держав та урядів. Рада міністрів. Керівна рада. Постійна рада. Бюро з демократичних інститутів і прав людини. Центр з запобігання конфліктам. Форум ОБСЄ із співробітництва у сфері безпеки. Верховний комісар з справ національних меншин. Парламентська асамблея. Секретаріат. Генеральний секретар.

Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Північноатлантичний пакт 1949 р. Склад НАТО.

Загальна характеристика органів НАТО. Особливості політичної (цивільної) та військової структури. Північноатлантична рада. Постійна рада. Секретаріат. Генеральний секретар НАТО.

Україна і НАТО. Партнерство заради миру.

Тема 11. Співдружність Незалежних Держав

Створення СНД. Застереження України до Угоди про створення СНД 1991 р.

Цілі СНД. Членство в СНД.

Органи СНД. Рада голів держав. Рада голів урядів. Юридична сила їх рішень. Міжпарламентська асамблея СНД. Виконавчий комітет СНД.

Органи галузевого співробітництва країн СНД.

Україна і СНД. Особливий правовий статус України.

Митний союз Білорусі, Казахстану і Росії.

Тема 12. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки

Ліга арабських держав (ЛАД): статут, цілі і принципи, членство. Юридична природа ЛАД. Головні органи ЛАД. ЛАД і ООН. Діяльність ЛАД у боротьбі за арабське єднання, мир і міжнародну безпеку.

Організація ісламського співробітництва (ОІС): цілі, принципи, членство, система органів.

Африканський союз (АС): статут, цілі і принципи, система органів. АС і ООН.

Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН): склад, цілі, головні органи, основні напрями діяльності.

Організація Американських держав: склад, цілі, основні напрями діяльності.

4. Обсяг і структура навчальної дисципліни

Тема навчальної дисципліни	Обсяг у годинах							
	Денна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		Л	ПЗ	СРС		Л	ПЗ	СРС
Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій								
Тема 1. Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права	12	4	2	6	12	2	2	8
Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях	14	4	4	6	14		2	12
Тема 3. Дипломатичне право міжнародних організацій	10	2	2	6	10			10
Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій	10	2	2	6	10			10
Тема 5. Міжнародні неурядові організації	10			10	10			10
<i>Разом</i>	<i>56</i>	<i>12</i>	<i>10</i>	<i>34</i>	<i>56</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>52</i>
Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру								
Тема 6. Організація Об'єднаних Націй	14	4	4	6	14	2	2	10
Тема 7. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	16	4	4	8	16			16
Тема 8. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	14	4	4	6	14			14
<i>Разом</i>	<i>44</i>	<i>12</i>	<i>12</i>	<i>20</i>	<i>44</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>40</i>
Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації								
Тема 9. Рада Європи	10	2	2	6	10			10
Тема 10. Євроатлантичні міжнародні	14	4	4	6	14		2	12

системи колективної безпеки								
Тема 11. Співдружність Незалежних Держав	10	2	2	6	10			10
Тема 12. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки	16		2	14	16			16
<i>Разом</i>	50	8	10	32	50		2	48
Усього годин / кредитів ECTS	150 / 3	32	32	86	150 / 3	4	8	138

5. Темі лекційних і практичних занять

5.1. Темі лекційних занять

Темі навчальної дисципліни	Темі лекцій	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1. Теорія права міжнародних організацій			
Тема 1. Міжнародна міждержавна організація як суб'єкт міжнародного публічного права	1. Міжнародна міждержавна організація як суб'єкт міжнародного публічного права	4	2
Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міждержавних організаціях	2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міждержавних організаціях	4	
Тема 3. Дипломатичне право міжнародних організацій	3. Дипломатичне право міжнародних організацій	2	
Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій	4. Відповідальність міжнародних організацій	2	
Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру			
Тема 6. Організація Об'єднаних Націй	5. Організація Об'єднаних Націй	4	2
Тема 7. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	6. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	4	
Тема 8. Міжнародні міждержавні організації економічного характеру	7.1. Міжнародні міждержавні організації економічного характеру. СОТ 7.2. МВФ. МБРР	2 2	
Модуль 3. Регіональні міждержавні організації			
Тема 9. Рада Європи	8. Рада Європи	2	
Тема 10. Євroatлантичні	9. ОБСЄ	2	

міжнародні системи колективної безпеки	10. НАТО	2	
Тема 11. Співдружність Незалежних Держав	11. Співдружність Незалежних Держав	2	
Усього		32	4

5.2. Теми практичних занять

Теми навчальної дисципліни	Теми практичних занять	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1 Теорія права міжнародних організацій			
Тема 1. Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права	1. Міжнародна міжурядова організація як суб'єкт міжнародного публічного права	2	2
Тема 2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях	2. Правове регулювання внутрішньоорганізаційних відносин в міжнародних міжурядових організаціях	4	2
Тема 3. Дипломатичне право міжнародних організацій	3. Дипломатичне право міжнародних організацій	2	
Тема 4. Відповідальність міжнародних організацій	4. Відповідальність міжнародних організацій	2	
Модуль 2. ООН. Спеціалізовані установи ООН. Універсальні міжнародні організації економічного характеру			
Тема 6. Організація Об'єднаних Націй	5. Організація Об'єднаних Націй	4	2
Тема 7. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	6. Спеціалізовані установи та інші організації системи ООН	4	
Тема 8. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	7. Міжнародні міжурядові організації економічного характеру	4	
Модуль 3. Регіональні міжнародні міжурядові організації			
Тема 9. Рада Європи	8. Рада Європи	2	
Тема 10. Євроатлантичні міжнародні системи колективної безпеки	9. ОБСЄ	2	2
	10. НАТО	2	
Тема 11. Співдружність Незалежних Держав	11. Співдружність Незалежних Держав	2	

Тема 12. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки	12. Міжнародні організації країн Азії, Африки та Америки	2	
Усього		32	8

6. *Форми педагогічного контролю, засоби та критерії оцінювання результатів навчання*

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо практики Міжнародного Суду ООН, захист реферату за ініціативи студента тощо. За результатами практичних занять із кожного з чотирьох модулів розраховується середньоарифметична кількість балів (максимальна оцінка за кожен модуль – 10 балів), що включається до підсумкової оцінки знань.

Протягом семестру студенти виконують завдання для **самостійної роботи** (опрацювання звітів державних органів України щодо міжнародно-правового регулювання відносин з певними міжнародними організаціями; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; участь у moot-court з міжнародного права; проходження он-лайн курсів з права міжнародних організацій; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний додержуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою **підсумкового контролю** знань студентів з дисципліни є іспит. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за іспит, становить 60 балів. Іспит складається в усній формі за білетами до іспиту. Мінімальна оцінка результатів поточного контролю та самостійної роботи, за якої студент допускається до іспиту, становить 25 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів дисципліни «Право міжнародних організацій»:

Поточний контроль	Самостійна робота студентів	Підсумковий контроль	Підсумкова оцінка знань
Практичні заняття		Іспит	

Модуль № 1	Модуль № 2	Модуль № 3			
max 10	max 10	max 10	max 10	max 60	max 100

Критерії оцінювання з дисципліни «Право міжнародних організацій»:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті (за модуль)	Max 10	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	8	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	3	Мінімальні результати, достатні для отримання позитивної оцінки.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	Max 10	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні та практичні висновки.
	8	В роботі розкрито основні положення теми, але є деякі неточності у викладанні матеріалу, теоретичні поняття недостатньо підкріплено фактичними даними.
	7	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість та самостійність у дослідженні.
	5	Основні теоретичні питання висвітлено поверхнево, немає висновків або висновки не мають самостійного характеру; студент слабо володіє матеріалом.
	4	Основні положення теми висвітлено поверхнево, теоретичні положення не підкріплені фактичним матеріалом; немає висновків; студент слабо володіє матеріалом роботи.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок; немає висновків; студент не володіє матеріалом роботи.
Іспит	Max 60	1. Всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, у тому числі орієнтація в основних наукових доктринах та концепціях дисципліни. 2. Засвоєння основної та додаткової літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни та використання отриманих знань у практичній роботі.
	55	1. Повне знання матеріалу, передбаченого програмою

		навчальної дисципліни. 2. Засвоєння основної літератури та знайомство з додатковою літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	50	1. Достатньо повне знання матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, за відсутності у відповіді суттєвих неточностей. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.
	45	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Засвоєння основної літератури, рекомендованої кафедрою. 3. Помилки та суттєві неточності у відповіді на іспиті за наявності знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.
	40	1. Знання основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни, в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією. 2. Ознайомлення з основною літературою, рекомендованою кафедрою. 3. Помилки у відповіді на іспиті за наявності знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.
	35	1. Прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Наявність помилок у відповіді на іспиті.
	Min 0	1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни. 2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з цієї дисципліни.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Право міжнародних організацій» виставляється в залікову книжку відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	5	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною	3	

	кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати		35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс	2	0 – 34

7. Інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

7.1. Нормативно-правові акти

Основні

Устав Организации Объединённых Наций, 1945 г. URL: <https://www.un.org/ru/sections/un-charter/chapter-i/index.html>

Статут Международного Суда ООН, 1945 г. URL: <https://www.icj-cij.org/public/files/statute-of-the-court/statute-of-the-court-ru.pdf>

Венская конвенция о праве договоров между государствами и международными организациями или между международными организациями 1986 г. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04#Text

Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН 66/100 «Ответственность международных организаций» от 9 декабря 2011 г. URL: <https://undocs.org/ru/A/RES/66/100>

Закон України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

7.2. Література

Основна література

1. Дружков М. П. Заключение многосторонних договоров в рамках и под эгидой международных организаций. Киев: Наукова думка, 1986. 102 с.

2. Вайцеховська О.Р. Суб’єкти міжнародного фінансового права: теоретичні та практичні питання міжнародної правосуб’єктності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Юридичні науки. 2018. Вип. 1. Т. 2. С. 163-167.

3. Ганюшкин Б. В. Дипломатическое право международных организаций. Москва: Междунар. отношения, 1972. 192 с.

4. Зайцева О. Г. Международные организации: принятие решений. Москва: Наука, 1989. 160 с.

5. Лепешков Ю. А. Правовое регулирование деятельности международных организаций на современном этапе. *Актуальные вопросы международных отношений и внешней политики Беларуси: материалы научных семинаров, январь-декабрь 2002 г.* Минск: Тесей, 2003. С. 24–33.

6. Касьян Н. Ф. Консенсус в современных международных отношениях: Международно-правовые вопросы. Москва: Междунар. отношения, 1983. 120с.
7. Крылов С. Б. История создания Организации Объединенных Наций: разработка текста Устава ООН (1944-1945). Под ред. [и с предисл.] Г.И. Тункина. Москва: Изд-во ИМО, 1960. 344с.
8. Кутейников А. Е. Международные межправительственные организации как класс международных структур и как юридический феномен. *Государство и право*. 2013. № 3.С. 72-79.
9. Маргиев В. И. Внутреннее право международных организаций. Изд-во Северо-Осетинского гос. университета им. К.Л. Хетагурова, 1995. 147 с.
10. Мещерякова О. М. Наднациональные международные организации и проблема суверенитета государств-членов. *Московский журнал международного права*. Москва: Международные отношения, 2010. С. 37–47.
11. Моисеев Е. Г. Международно-правовые основы сотрудничества стран СНГ: учебное пособие. Москва: Юристъ, 1997. 272с.
12. Моравецкий В. Функции международной организации. Пер. с пол. под ред. и со вступ. ст. Г.И. Морозова. Москва: Прогресс, 1976. 384 с.
13. Морозов Г. И. Международные организации. Некоторые вопросы теории. М.: Мысль, 1974. 2-е изд., доп. 332 с.
14. Нешатаева Т.Н. Международные организации и право. Новые тенденции в международно-правовом регулировании. Москва: Дело, 1998. 272с.
15. Право международных организаций : учебник для бакалавриата и магистратуры / Отв. ред. А. Х. Абашидзе. М. : Юрайт, 2014. 657 с.
16. Шибаева Е. А. Правовые вопросы структуры и деятельности международных организаций: учеб. пособие. Москва: Изд-во МГУ, 1988. 192 с.
17. Шибаева Е. А. Специализированные учреждения ООН. Москва: Междунар. отношения, 1966. 112 с.
18. Щёкин Ю. В. Объективные признаки международной межправительственной организации. *Проблемы законности* : сб. науч. тр. / отв. ред. В. Я. Таций. Харків: Нац. ун-т "ЮАУ им. Я. Мудрого", 2013. Вып. 122. С. 81–92.
19. Щёкин Ю. В. Применение доктрины подразумеваемой компетенции в практике Постоянной палаты международного правосудия. *Альманах міжнародного права*. Одеса, 2015. Вип. 9. С. 102–110.
20. Яворська Н. І. Актуальні проблеми правосуб'єктності міжнародних міжурядових організацій. *Європейські перспективи*. 2010. № 4. С. 166–168.
21. Amerasinghe C. F. Principles of the Institutional Law of International Organizations / 2nd rev.ed. Cambridge University Press, 2005.
22. Klabbbers J. An Introduction to International Institutional Law / 2nd ed. Cambridge University Press, 2009. 390 p.
23. Krisch N., Kingsbury B. Introduction: Global Governance and Global Administrative Law in the International Legal Order. *European Journal of*

International Law. 2006. Vol. 17. No. 1. P. 1-13.

24. Seyersted F. *Common Law of International Organizations* / Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers. 2008. 604 p.

25. Schermers H. G., Blokker N. M. *International Institutional Law. Unity within Diversity* / 5th ed. Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers. 2011. 1273 p.

Додаткова література

1. Вайцеховська О.Р. Діяльність міжнародних фінансових організацій та національний фінансовий суверенітет держав-членів: теоретико-правові аспекти. Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 1. С. 98-103.

2. Вайцеховська О.Р. Питання міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових фінансових організацій. Актуальні проблеми держави і права. 2018. № 80. С.15-20.

3. Вайцеховська О.Р. Інституційні основи міжнародного фінансового правопорядку: шляхи вдосконалення. Підприємництво, господарство і право. 2019. № 5 (279). С. 337-342.

4. Кубієвич С. П. Правове положення Організації з безпеки і співробітництва в Європі як суб'єкта міжнародного права. Держава і право. 2010. Вип. 47. С. 601–611.

5. Кутейников А. Е. *Международные межправительственные организации: теоретико-социологический анализ*. СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2012. 256 с.

6. Семенов В. С. *Вооруженные силы ООН (практика применения): моногр.* Москва: Междунар. отношения, 1976. 176 с.

7. Федотов А. *Международная гражданская служба. Право и управление. XXI век*. 2013. № 2 (27). С. 55-68.

8. Шулипа А. В. *Международная гражданская служба: традиционная концепция. Евразийская адвокатура*. 2014. № 5 (12). С. 85-90.

9. Шулятицький С. І. Правовий статус ОБСЄ у сфері забезпечення миру та безпеки в Європі. Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького. 2009. № 1. С. 14–15.

10. Щокін Ю. В. Часткова участь у статуті міжнародної організації як права основа асоційованого членства суверенних держав. *Вісник Академії правових наук України*. 2001. № 4. С. 62–75.

11. Щєкин Ю. В. Основания самообороны международных межправительственных организаций. *Теория і практика правознавства*. Електронне науко-метричне фахове видання НЮУ ім. Я. Мудрого. 2018. Вип. 2 (14). 14 с. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/149269/148951> doi: 10.21564/2225-6555.2018.14.149269

12. Щєкин Ю. В. *Международно-правовой статус Содружества*

Независимых Государств и правовые основания участия Украины в его деятельности. Проблеми законності. Вип. 35.: Респ. міжвідом. наук. зб. Відп. ред. В.Я. Тацій. Харків: Нац. юрид. акад. України, 1998. С. 40–45.

13. Щокін Ю., Свояк Д. Юридична природа привілеїв та імунітетів міжнародних міжурядових організацій та їх персоналу. Вісник Академії правових наук України. 2002. № 4. С. 132–142.

14. Яновский М. В. Генеральная Ассамблея ООН. *Антологія укр. юрид. думки*. Т. 9: Юридична наука радянської доби. Київ : Вид. Дім “Юрид. кн.”, 2004. С. 792-813.

15. Яновский М. В. К истории борьбы СССР за членство УССР и БССР в ООН. *Проблемы социалист. законности*. Харьков : Вища шк., 1987. Вып. 19. С. 93-98 .

16. Goldberg M.A. Mirage of Defense: Reexamining Article Five of the North Atlantic Treaty after the Terrorist Attacks on the United States. *Boston College International & Comparative Law Review*. 2003. Vol. 26. No. 1. P. 77–94.

17. Engström V. *Constructing the Powers of International Institutions / Leiden, Boston : Martinus Nijhoff Publishers.2012. 214 p.*

18. Simma B. NATO, the UN and the Use of Force: Legal Aspects. *European Journal of International Law*. 1999. Vol. 10. No. 1. P. 1–22.

7.3. Інтернет-ресурси

<https://www.un.org> – Організація Об’єднаних Націй

<https://www.osce.org> – Організація з безпеки та співробітництва у Європі

<https://www.nato.int> – НАТО

<https://cis.minsk.by> – Співдружність Незалежних Держав

<https://www.coe.int> – Рада Європи

<http://www.lasportal.org> – Ліга арабських держав

<https://www.oic-oci.org> – Організація ісламського співробітництва

<http://www.oas.org> – Організація американських держав

<http://www.asean.org> - Асоціація держав Південно-Східної Азії

<https://www.wto.org> – Світова організація торгівлі

7.4. СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри права Європейського Союзу. URL:

http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=623:kafedra-prava-yevropeiskoho-soiuzu&Itemid=151

7.5. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни

Відкритий доступ до он-лайн ресурсів Oxford University Press, до Інформаційно-правових систем ЛІГА:ЗАКОН (Система ГРАНД та Система

аналізу судових рішень VERDICTUM).

Доступ можливий у залі правової інформації Навчально-бібліотечного комплексу (вул. Пушкінська 84-А, 3 поверх).